

แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยง และป้องกันการทุจริต

ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงตามแนวของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) เพื่อให้บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกัน ควบคุม และบรรเทาความผิดพลาดหรือลดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน ซึ่งการจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ถือได้ว่าเป็นการดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานที่มีความสำคัญกับการวางระบบ การประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจริงจัง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีการบริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับทิศทางการป้องกันการทุจริตเชิงรุกตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยได้มีการทบทวนศึกษา วิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการทุจริต หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริต และหลักการความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ตลอดจนแผนบริหารความเสี่ยง ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗ และบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการทบทวนศึกษาวิเคราะห์ได้มีการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภท ที่จะทำการประเมินและนำมาระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การระดมสมอง และการถกเถียงหยิบยกประเด็นที่มีโอกาสเกิด เป็นต้น และดำเนินการตามขั้นตอน การประเมินความเสี่ยงการทุจริตต่าง ๆ เพื่อให้มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง ของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตที่เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ และจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้นำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อขับเคลื่อนรูปแบบหรือพฤติกรรมความเสี่ยง การทุจริตและมาตรการป้องกันการทุจริตที่กำหนดไว้ให้เป็นการป้องกันการทุจริตเชิงรุก และเกิดประโยชน์สูงสุด ในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ต่อไป

สำนักนโยบายและแผน
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ ๑ กรอบแนวคิดการประเมินความเสี่ยง

๑.๑ ความหมายของความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต	๑
๑.๒ รูปแบบของการทุจริต	๒
๑.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน	๕
๑.๔ สาเหตุของการทุจริต	๕
๑.๕ ปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	๗

ส่วนที่ ๒ ทิศทางการพัฒนาประเทศ และหลักการวิธีการเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงตามภารกิจ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๑ ความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ	๙
๒.๑.๑ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๑	๑๑
๒.๑.๒ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๒	๑๒
๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)	๑๒
๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	๑๓
๒.๑.๓ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๓	๑๔
๑) แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒	๑๔
๒) แผนปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๑๕
๒.๒ หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง	๑๖
๒.๒.๑ วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๖
๒.๒.๒ กรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๑๖
๒.๒.๓ การบริหารความเสี่ยงองค์กรตามแนวคิด COSO	๑๘
๒.๒.๔ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๙
๑) กรอบตามหลักมาตรฐาน COSO 2013	๑๙
๒) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒๑
๓) COSO 2017	๒๑
๒.๓ วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒๓
๒.๓.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒๓
๒.๓.๒ แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๒๔
๒.๔ แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๒๖

ส่วนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๒๘
๓.๑. การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง	๒๙
๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๓๒
๓.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๓๔
๓.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๓๗
๓.๕ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๔๑
ส่วนที่ ๔ แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๔๓
๔.๑ การขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริตสู่การปฏิบัติ	๔๔
๔.๒ แนวทางการดำเนินการ	๔๖
๔.๓ วัตถุประสงค์	๔๖
๔.๔ เกณฑ์การประเมิน	๔๖
๔.๕ โครงการ/กิจกรรม	๔๖
๔.๖ รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม	๔๙
ส่วนที่ ๕ การติดตามประเมินผลการดำเนินการและการจัดทำรายงาน	๖๐
๕.๑ การรายงานประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๖๑
๕.๒ แบบรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการ การทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๖๒
๑) แบบรายงานการติดตามสถานะและผลการดำเนินงาน	๖๒
๒) แบบการเสนอขอปรับปรุงโครงการ/กิจกรรม	๖๓
๓) แบบรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงาน	๖๔
๔) ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง	๖๕
๕) ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง	๖๖
๖) แบบรายงานการรับของขวัญและของกำนัลตามนโยบาย No Gift Policy หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้	๖๗
๗) แบบการประเมินความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม	๖๙

ส่วนที่ ๑

กรอบแนวคิดการประเมินความเสี่ยง

กรอบแนวคิดการประเมินความเสี่ยง

การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นที่ปรากฏอย่างชัดเจนและปรากฏในทุกประเทศโดยเฉพาะในสังคมที่กำลังพัฒนา เนื่องจากการมีปัจจัยต่าง ๆ จำนวนมากที่เอื้อต่อการคอร์รัปชัน โดยก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเจริญเติบโตในทุกประเทศทั่วโลก เนื่องจากประเทศใดที่มีการคอร์รัปชันจำนวนมากจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของประเทศในทุกด้านและเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนชื่อเสียงเกียรติภูมิของประเทศ จนเป็นภัยต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยส่วนหนึ่งเกิดจากสังคมไทยยังมีวัฒนธรรมและค่านิยมที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการต่อต้านการทุจริต ผู้บริหารระดับสูงของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจไม่ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี บกพร่องในการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) และมีการกระทำที่ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่โปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การรับสินบนภาคเอกชนและองค์กรธุรกิจประกอบกิจการยังขาดจริยธรรมและไม่ปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาล (Corporate Governance) ประชาชนขาดจิตสำนึกและไม่มีความตระหนักในความเสียหายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจุดอ่อนบางประเด็นของกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเกิดจากทุกภาคส่วนขาดการส่งเสริมและสนับสนุนยกย่องเชิดชูคนดีให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ขาดการปลูกจิตสำนึกและส่งเสริมค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริตอย่างจริงจัง ดังนั้น ทุกภาคส่วนต้องรวมพลังกันในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้บรรเทาเบาบางลง ประกอบกับการทุจริตเป็นพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่รัฐที่เบี่ยงเบนไปจากปทัสฐานอันเป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อตอบสนองเป้าหมายส่วนตัวเป็นสำคัญ การทุจริตในภาครัฐเป็นปัญหาร้ายแรงที่สุดปัญหาหนึ่งของสังคมไทยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก รูปแบบการทุจริต ในภาครัฐมีการกระจายตัว และมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นอยู่ในทุกระดับ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย จนถึงการใช้ดุลยพินิจระดับปฏิบัติ

๑.๑ ความหมายของความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต

ความเสี่ยง (risk) หมายถึง ความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เป็นการคาดเดาเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่แน่นอน ซึ่งผลลัพธ์ของความเสี่ยงดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับความน่าจะเป็นของผลลัพธ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น ความเสี่ยงในการเงิน ความเสี่ยงในการบริหาร การประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจะพิจารณาจากผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น และความน่าจะเป็นของผลลัพธ์นั้น ๆ (จากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พิมพ์ครั้งที่ ๓)

ความเสี่ยงในความหมายของการดำเนินชีวิตประจำวัน คือ สิ่งที่จะเกิดขึ้นโดยบังเอิญหรือคาดไม่ถึง เช่น เดินเล่นอยู่ดีๆ ก็มีวัตถุลอยฟ้าหล่นมาโดนหัวเรา เป็นต้น บางครั้ง เราอาจจะพอเข้าใจว่าทำสิ่งนั้นเป็นเรื่องเสี่ยง แต่อยากทำดู หรือไม่มีทางเลือกก็ต้องเสี่ยงเอา เช่น การเดินเท้าเปล่าในที่เปลี่ยว อาจจะโดนงูกัด หรือตะขาบต่อยได้แต่ไม่มีรองเท้าและจำเป็นต้องไปหาอาหารมากิน มันก็เลยต้องเสี่ยงเอาอย่างนี้ก็เป็นได้ ดังความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖) ซึ่งนิยาม “เสี่ยง” ไว้ว่าลอง เผชิญดู หรือลองทำในสิ่งที่จะให้ผลได้สองทาง คือผลทางดี หรือทางไม่ดี เป็นต้น แต่ความเสี่ยงตามความหมายในทางวิชาการ โดยเฉพาะในการบริหาร หรือการจัดการนั้นมีการอธิบายที่แตกต่างไปจากความเสี่ยงในความหมายปกติที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนี้

Berg (๒๐๑๐) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงว่า เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือการดำเนินงานในองค์กร มีผู้ให้นิยามความเสี่ยงไว้หลากหลายลักษณะแตกต่างกัน แต่โดยทั่วไปจะหมายถึง ความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง และสิ่งที่มีอิทธิพลที่จะส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ในการดำเนินงานขององค์กร อาจจะเป็นเหตุการณ์หรือผลของเหตุการณ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Morden (๒๐๐๗) นิยามความเสี่ยงในมุมมองของนักยุทธศาสตร์ว่าเพื่อประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงในการตัดสินใจขึ้นอยู่กับคุณลักษณะสองประการต่อไปนี้ คือ ประการแรกความรู้เกี่ยวกับทางเลือกที่จะตัดสินใจมีมากน้อยเพียงใด และประการที่สองคือความรู้เกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดจากทางเลือกแต่ละทางเลือกที่ใช้ประกอบการตัดสินใจ

Robbins และ Coulter (๒๐๐๕) นิยามความเสี่ยงไว้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ผู้ตัดสินใจในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งยังพอจะคาดเดาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจดังกล่าว ได้ในระดับหนึ่ง แปลว่าคาดเดาผลลัพธ์ได้มากก็มีความเสี่ยงน้อยและในทางตรงกันข้าม ถ้าคาดเดาได้น้อยก็มีความเสี่ยงสูง

จากแนวคิดและนิยามความเสี่ยงที่นำเสนอไปข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นโดยบังเอิญ หรือที่เราคาดไม่ถึงอันเนื่องมาจากความรู้และข้อมูลที่เรามีอยู่ ขณะที่มีการวางแผนดำเนินการนั้นยังไม่ชัดเจน หรือมากพอที่จะตัดสินใจได้ดีกว่าที่วางแผนไว้ อย่างไรก็ตามหากผู้บริหารและคณะทำงานได้ตระหนัก ตั้งข้อสังเกต และระบุสิ่งที่พึงระวังไว้ตั้งแต่ต้น หรือเมื่อมีความรู้และข้อมูลใหม่ที่พอจะคาดเดาส่ิงที่อาจจะเกิดขึ้นและทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ก็จะได้หาทางป้องกัน หรือแก้ไขได้ทันเวลาก็จะทำให้ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรลดลงหรือไม่เกิดขึ้นได้

สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่จะให้เป็นเครื่องบูชาคุณหรือตอบแทนผู้ที่ช่วยให้สำเร็จตามประสงค์ และหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่ และหรือเงินที่จ่ายให้แก่ผู้น่าจับ (จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔)

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest : COI) สำนักงาน ก.พ. ได้ให้นิยามคำว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” คือ สถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล (ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร) มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้อง จนส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนา หรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบต่อกันมา จนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (ประโยชน์ของส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ซึ่งจะนำไปสู่การทุจริตต่อไป

หรือ สำนักมาตรการป้องกันการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. โดยศาสตราจารย์ ดร.กำชัย จงจักรพันธ์ ให้คำนิยามของ Conflict of interest หรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ว่าหมายถึง สถานการณ์ สถานการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องใช้อำนาจหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวม เพื่อหน่วยงาน หรือเพื่อองค์กร แต่ตนเองมีผลประโยชน์ส่วนตนเกี่ยวข้อง อยู่ในเรื่องนั้น

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม สถานการณ์ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจ อยู่ในสภาพสับสนระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยมีแรงจูงใจในการตัดสินใจ จากประโยชน์ส่วนตน ส่งผลให้เกิดการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจของผู้นั้น ขาดอิสระ ไม่เป็นกลาง เบี่ยงเบน ออกจากหลักการบริหารเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ มี ๓ ประเภทได้แก่

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) คือ มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และสาธารณะเกิดขึ้น

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามี แต่จริงๆอาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมา

สำหรับลักษณะการขัดกันแห่งผลประโยชน์ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนดในปัจจุบันมี ๙ ลักษณะ ดังนี้

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ
๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ตนสังกัด
๓. การทำงานหลังจากพ้นตำแหน่งเจ้าหน้าที่หรือเกษียณอายุราชการ
๔. การทำงานอาชีพพิเศษที่ตรงกับหน้าที่ของรัฐ
๕. การใช้ข้อมูลภายในของทางราชการเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง
๖. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อผลทางการเมือง
๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง
๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของ รัฐอื่นลักษณะพฤติกรรมที่ส่งผลให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

การทุจริต (Corruption) หมายถึง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายว่า

(๑) ความประพฤติชั่ว ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางกายเรียกว่า กายทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางวาจา เรียกว่า วาจทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางใจ เรียกว่า มโนทุจริต (๒) โกง เช่น ทุจริตในการสอบ คดโกง ฉ้อโกง เช่น ทุจริตต่อหน้าที่ (๓) ไม่ซื่อตรง เช่น คนทุจริต และประมวลกฎหมายอาญาให้คำนิยามไว้ใน มาตรา ๑ (๑) ได้บัญญัติ “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ได้บัญญัติ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่ง หรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหา ประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๖๔) ได้ระบุนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น ๗ ประเภท ได้แก่ ๑) การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบ เพื่อให้ผู้นำ หรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ ๒) การทุจริตขนาดเล็ก (Petty

Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้ อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ ๓) การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือสัญญาว่า จะให้ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำผิด กฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ๔) การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐ นำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการ มาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรมอื่น ที่ไม่เกี่ยวข้อง ๕) การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก ด้วยการคัดเลือก บุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับ ผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม ๖) การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่ง ของการเล่นพรรคเล่นพวกโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่ การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม ๗) ผลประโยชน์ ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจาก ที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือสถานะมากกว่า ๑ สถานะ

ดังนั้น จากแนวคิด นิยาม และกฎหมายที่กล่าวไปข้างต้น อาจสรุปได้ว่าความหมายของการทุจริต ไม่มีขอบเขตนิยามที่เป็นมาตรฐานเหมือนกันในระดับสากล แต่มีความเหมือนกันตรงที่ถือเป็นการกระทำ ผิดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่หรือกระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม ที่แสดงความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม เกิดขึ้นได้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เป็นการกระทำที่อาจถูกกฎหมาย หรือผิดกฎหมายก็ได้ และมักเป็นพฤติกรรมที่ซับซ้อน ซ่อนเร้น ปิดบัง ปิดป้อง ที่พิสูจน์หรือตรวจสอบได้ยาก

๑.๒ รูปแบบของการทุจริต (แนวคิด Heidenheimer, 1978)

การทุจริตสีดำ หมายถึง การทุจริตที่คนส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่ามีความผิดและสมควรถูกดำเนิน

การทุจริตสีเทา เป็นการกระทำที่คนส่วนหนึ่งเห็นว่าควรถูกลงโทษ แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นแตกต่างออกไป และคนส่วนใหญ่มีความเห็นคลุมเครือ

การทุจริตสีขาว เป็นการกระทำที่คนส่วนใหญ่โดยเฉพาะชนชั้นนำในสังคมเห็นว่ายอมรับได้ เช่น การแข่งแถว การใช้อิทธิพล การให้ค่าน้ำร้อนน้ำชา เป็นต้น

๑.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน

ทฤษฎีอุปถัมภ์

๑. จากโครงสร้างของสังคมมีความสัมพันธ์ในลักษณะการพึ่งพาอาศัยในความเท่าเทียมกัน โดยที่ต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ต่างตอบแทน

๒. ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีองค์ประกอบของความเป็นมิตรรวมอยู่ด้วยแต่เป็นมิตรภาพที่ขาดดุลยภาพ คือ อีกฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งมากเกินไป

๓. เป็นระบบซึ่งมีการพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน ทำให้เกิดพวกพ้องในองค์กร ทำให้ง่าย ต่อการเกิดการทุจริตและประพฤตินิมิชอบและยากต่อการตรวจสอบ

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ทฤษฎีเกี่ยวกับลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ เป็นการเน้นย้ำความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด

๑. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูงสุดหรือความต้องการประจักษ์ตน
๒. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับ
๓. ความต้องการในสังคม ความรักและความเป็นเจ้าของ
๔. ความต้องการในความปลอดภัยและความมั่นคง
๕. ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพและชีวภาพ

ทฤษฎีการทุจริต

ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นเมื่อมีปัจจัย ๓ ประการ คือ ความไม่ซื่อสัตย์ โอกาสที่เอื้ออำนวย และสิ่งที่เร้าหรือปัจจัยเร้า

๑. ความไม่ซื่อสัตย์ เมื่อมนุษย์ยังมีความต้องการ ความโลภ แม้ถูกสะกดด้วยจริยธรรม คุณธรรม และบทลงโทษทางกฎหมายก็ตาม ความจำเป็นทางเศรษฐกิจมีส่วนผลักดันให้บุคคลตัดสินใจกระทำความผิด เพื่อให้ตนเองอยู่รอด

๒. โอกาส ผู้กระทำความผิดพยายามที่จะหาโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการทุจริต โอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการทุจริตย่อมกระตุ้นให้เกิดการทุจริต โอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการทุจริตย่อมกระตุ้นให้เกิดการทุจริตได้ง่ายขึ้นกว่าโอกาสที่ไม่เปิดช่อง

๓. การจูงใจ เป็นองค์ประกอบข้อสุดท้ายที่มีความสำคัญ เนื่องจากการทำความเข้าใจถึงมูลเหตุจูงใจให้บุคคลตัดสินใจกระทำการทุจริตจะนำไปสู่การหามาตรการในการป้องกันการทุจริตประเภทของการจูงใจ สามารถจำแนกได้ ดังนี้

- มีความทะเยอทะยานอย่างไม่มีที่สิ้นสุด
- บรรณาจะยกระดับตนเองให้ทัดเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม
- ปัญหาทางการเงิน
- การกระทำเพื่ออยากเด่น
- ความต้องการที่จะแก้แค้นซึ่งอาจมาจากผู้บังคับบัญชา
- ทำเพื่ออุดมคติของตนเอง

๑.๔ สาเหตุของการทุจริต

กลุ่มที่ ๑ เกิดจากพฤติกรรมความโลภ

๑. มาจากพฤติกรรมส่วนบุคคลที่มาจากความโลภ ความไม่เพียงพอ
๒. เป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ขาดหลักยึดด้านคุณธรรมจนกลายเป็นคนที่เห็นแก่ได้ มีความอยาก และความไม่รู้จักพอ
๓. การขาดปทัสถาน (Norm) ของความเป็นบุคคลสาธารณะ (Public Persons) ที่ต้องยึดหลักความเป็นกลาง และความเป็นธรรมเป็นที่ตั้ง

กลุ่มที่ ๒ เกิดจากการมีโอกาหรือการที่ระบบการทำงานมีช่องว่าง

๑. เกิดจากการมีโอกาหรือจากการที่ระบบงานมีช่องว่างเป็นสาเหตุที่มาจากระบบการทำงานมีช่องว่างให้ทุจริต
 ๒. การขาดระบบ การควบคุม ตรวจสอบที่ไม่รัดกุม
- โดยสรุปสาเหตุ ได้แก่ (๑) การขาดความรู้ ความเข้าใจผิด หรือถูกใช้ให้กระทำ (๒) ความเคยชินของเจ้าหน้าที่ที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” (๓) การถูกบังคับให้รับตามบรรทัดฐานของกลุ่ม (๔) การอาศัยช่องว่างของระเบียบและกฎหมาย (๕) ไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบ (๖) การทุจริตตามระบบ (Systemic) ด้านงบประมาณ การเงิน การคลังและการจัดซื้อจัดจ้าง (๗) เกิดจากการใช้อำนาจ บารมี อิทธิพลหรือตำแหน่งหน้าที่ราชการที่มีอำนาจในการวินิจฉัย (๘) โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองที่อ่อนแอ (๙) โครงสร้างทางเศรษฐกิจมีการผูกขาดของกลุ่มทุนขนาดใหญ่ (๑๐) โครงสร้างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีลักษณะเป็นแบบอุปถัมภ์ คำนิยมยกย่อง คนมีฐานะร่ำรวย (๑๑) โครงสร้างทางการเมืองที่ต้องอาศัยเงินเป็นใหญ่ การจ่ายเงินเพื่อซื้อเสียง ทำงานทางการเมือง (๑๒) กระแสทุนทางการเมือง อาทิ โครงการเมกะโปรเจกต์ ถือว่าเป็นการคอร์รัปชั่นเชิงบูรณาการที่ต้องใช้ทุนในการบริหารจัดการ จัดจ้างที่ปรึกษา วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีคนรอบรู้อยู่ในวงจำกัดทำให้การทุจริตประพตมิชอบเป็นไปได้โดยง่าย (๑๓) ความไม่เข้มแข็งขององค์กรตรวจสอบปราบปรามของรัฐ (๑๔) เกิดการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนที่มีการแข่งขันแย่งจ่ายส่วยหรือสินบน เพื่อให้ได้รับอนุมัติให้นำเข้า หรือได้มาซึ่งใบอนุญาตต่อการได้รับสิทธิต่อโครงการต่าง ๆ (๑๕) กฎหมายขาดความสมบูรณ์ในการดำเนินการ (๑๖) การบังคับใช้กฎหมายไทยยังไม่เคร่งครัด และมีช่องโหว่ให้ผู้กฎหมายดำเนินการแบบสอเบามาตรฐานและขาดความเชื่อมั่นต่อการเข้าร้องเรียนและฟ้องร้อง

กลุ่มที่ ๓ เกิดจากการขาดจริยธรรม

๑. การขาดจริยธรรมส่วนบุคคล
๒. จริยธรรมขององค์กรไม่ได้มีการบังคับใช้ให้เกิดผล
๓. ขาดเจตจำนงที่แน่วแน่ของฝ่ายการเมืองในการแก้ไขปัญหา
๔. ภาคการเมืองขาดความมั่นคงและต่อเนื่อง

กลุ่มที่ ๔ เกิดจากแรงจูงใจและความคุ้มค่าในการเสี่ยง

๑. เพราะทุจริตแล้วได้รับผลประโยชน์มากเมื่อเทียบกับความเสี่ยง
 ๒. การบังคับใช้กฎหมายปราบปรามหรือการลงโทษทางสังคมขาดประสิทธิภาพ
- โดยสรุปสาเหตุหลักได้ ได้แก่ (๑) การขาดระบบตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและเข้มแข็งขาดความหลากหลายในการตรวจสอบ จากภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาชนรวมถึงการทำลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ (๒) ขาดการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบ (๓) ประชาชนส่วนใหญ่มักจะไม่กล้า

วางแผน ไม่มีปฏิกิริยาต่อพฤติกรรมการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้ทุจริตมีแรงจูงใจและรู้เห็นว่าผลตอบแทนที่จะได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับความเสี่ยงนั้นคุ้มค่า จึงแสวงหาและพัฒนาแนวทางการทุจริตที่มีรูปแบบแปลกใหม่ (๔) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานด้านกฎหมาย และขั้นตอนการอำนวยความสะดวก รวมถึงความล่าช้าในการให้บริการและขาดความโปร่งใสของกระบวนการทำให้ประชาชนรู้สึกเบื่อหน่าย และขาดความศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรม (๕) ประชาชนขาดแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม

๑.๕ ปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ได้ระบุว่าปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. การที่ไม่สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์สาธารณะออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง

๒. มีฐานความเชื่อในอดีตที่ว่าขุนนางหรือข้าราชการสามารถค้าขายได้โดยไม่เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ

๓. ตำแหน่งหน้าที่ราชการนำมาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัว จึงขาดการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์สาธารณะ

๔. ทศนคติและความเชื่อของคนในสังคมยังคงเป็นแบบเดิม คือไม่สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้มีอำนาจกับผลประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้ จึงพัฒนาไม่ทันต่อสถานการณ์ของระบบกฎหมายสากลที่แยกแยะเรื่องดังกล่าวออกจากกันอย่างชัดเจนเป็นระบบ

ส่วนที่ ๒

ทิศทางการพัฒนาประเทศ และหลักการวิธีการเกี่ยวกับการ
การบริหารความเสี่ยงตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ทิศทางการพัฒนาประเทศ และหลักการวิธีการเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการสกัดกั้นการทุจริต โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ โดยมีตัวชี้วัดสำคัญ คือ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยจะต้องอยู่ใน อันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐ โดยในแผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการ ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้น การสร้างนวัตกรรมและมาตรการ ในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยง ด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง ของ การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งมาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยง ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและ การปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการ ขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่า องค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่อง ให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล และเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับค่าคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ในการนี้ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนน ดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยในครั้งนี้มีประเทศที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ โดยจากจำนวนประเทศ ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก ประเทศที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ ๙๐ คะแนน จัดเป็นอันดับ ๑ ของโลกคือ ประเทศเดนมาร์ก อันดับ ๒ ของโลกได้ ๘๗ คะแนน คือ ประเทศฟินแลนด์ และอันดับ ๓ ของโลกได้ ๘๕ คะแนน คือ ประเทศนิวซีแลนด์ ในขณะที่ประเทศไทย ได้คะแนนเพิ่มขึ้น เป็น ๓๕ คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ ๑๐๘ ของโลก และอยู่ในอันดับที่ ๔ ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งประเทศที่ได้คะแนนสูงสุดคือประเทศสิงคโปร์ ได้ ๘๓ คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ ๕ ของโลก ผลการสำรวจ ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้น เป็นการประเมินจากแหล่งข้อมูล ๙ แหล่ง โดยประเทศไทยแหล่งข้อมูลที่ได้คะแนนเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑ แหล่ง คือ แหล่งข้อมูล The Political and Economic Risk Consultancy (PERC) ได้ ๓๗ คะแนน (ปี ๒๐๒๒ ได้ ๓๕ คะแนน) ซึ่งแหล่งข้อมูลที่ได้คะแนนคงที่จากปี ๒๕๖๕ จำนวน ๕ แหล่ง คือ ๑) แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Ratings (EIU) ได้ ๓๗ คะแนน (ปี ๒๐๒๒ ได้ ๓๗ คะแนน) ๒) แหล่งข้อมูล Global Insight Country Risk Ratings (GI) ได้ ๓๕ คะแนน (ปี ๒๐๒๒ ได้ ๓๕ คะแนน) ๓) แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD) ได้ ๔๓ คะแนน (ปี ๒๐๒๒ ได้ ๔๓ คะแนน) ๔) แหล่งข้อมูล PRS

International Country Risk Guide (PRS) ได้ ๓๒ คะแนน (ปี ๒๐๒๒ ได้ ๓๒ คะแนน) และ ๕) แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Institute (V-DEM) ได้ ๒๖ คะแนน (ปี ๒๐๒๒ ได้ ๒๖ คะแนน) และแหล่งข้อมูลที่ได้คะแนนลดลงจากปี ๒๕๖๕ จำนวน ๓ แหล่ง คือ ๑) แหล่งข้อมูล Bertelsmann Stiftung Transformation Index (BTI) ได้ ๓๓ คะแนน (ปี ๒๐๒๒ ได้ ๓๗ คะแนน) ๒) แหล่งข้อมูล World Economic Forum (WEF) ได้ ๓๖ คะแนน (ปี ๒๐๒๒ ได้ ๔๕ คะแนน) ๓) แหล่งข้อมูล World Justice Project (WJP) ได้ ๓๓ คะแนน (ปี ๒๐๒๒ ได้ ๓๔ คะแนน)

ทั้งนี้ องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้มีข้อเสนอแนะให้กับทุกประเทศว่าควรเสริมสร้างให้กระบวนการยุติธรรมมีความเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซง รวมถึงส่งเสริมระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม สร้างความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใสในระบบศาลยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมาย กระบวนการนิติบัญญัติ และระบบการบริหารจัดการ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคม เข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบได้ สร้างกลไกส่งเสริมความซื่อตรงและกลไกการตรวจสอบ การสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินคดีกับการทุจริตคอร์รัปชันที่สร้างความเสียหายหรือมีผลกระทบในวงกว้าง และในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) นั้น รัฐบาลและภาคการเมืองต้องแสดงออกเพื่อให้สาธารณชนเห็นอย่างชัดเจนว่า รัฐบาลได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยเฉพาะการเน้นย้ำในเรื่องความเคร่งครัดเอาจริงเอาจังในการบังคับใช้กฎหมาย การแสดงเจตจำนงทางการเมืองที่มุ่งทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสุจริต ปราศจากการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม โดยการสร้างความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาพร้อมกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจจริง

๒.๑ ความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่องจริงจัง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับทิศทางนโยบายสำคัญและเป้าหมายการพัฒนาประเทศนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ให้จำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย

แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕)

แผนระดับที่ ๒ ประกอบด้วย ๔ แผน ดังนี้

(๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หมายความว่า แผนแม่บทเพื่อการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ (พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓)

(๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หมายความว่า แผนสำหรับถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติสู่กรอบและแนวทางในการพัฒนาประเทศในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี

(๓) แผนความมั่นคง หมายถึง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นนโยบายและแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทาง ในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

แผนระดับที่ ๓ หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และ แผนระดับที่ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนดหรือจัดทำขึ้น ตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ

(๑) แผนแม่บทด้าน หมายถึง แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายเฉพาะด้านที่มีความสำคัญ จำเป็นและสนับสนุนให้เกิดการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) แผนพัฒนา หมายถึง แผนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศรายประเด็น ตั้งแต่แผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

(๓) แผนปฏิบัติการด้าน หมายถึง แผนปฏิบัติการเพื่อแปลงแผน หรือสนับสนุนแผนระดับที่ ๑ และระดับที่ ๒ สู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ ไม่นับรวมแผนปฏิบัติการในแต่ละปีของงบประมาณของส่วนราชการ

(๔) แผนอื่น ๆ หมายถึง แผนที่ไม่ได้มีลักษณะตามแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผน ระดับที่ ๓ โดยอาจเป็นแผนที่จัดทำขึ้นตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ โดยมีกิจกรรมการดำเนินงาน ในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งมีความจำเป็นต้องเสนอแผนให้คณะกรรมการระดับชาติชุดใดชุดหนึ่งหรือคณะรัฐมนตรี รับทราบหรือพิจารณา

๒.๑.๑ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๑

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ และด้านความมั่นคง

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การรักษาความสงบภายในประเทศ

๒.๑.๒ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๒

๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไข)

ประเด็น (๒๑) : การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมายแผนแม่บท : ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และคดีทุจริต และประพฤติมิชอบลดลง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐
สัดส่วนเด็กไทยและเยาวชนไทย มีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความ ซื่อสัตย์สุจริต ต่อเด็กและเยาวชนไทยทั้งหมด (ร้อยละต่อปี)	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๕	ไม่น้อยกว่า ๙๐

ตัวชี้วัด	๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐
สัดส่วนประชาชนที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อประชาชนทั้งหมด (ร้อยละต่อปี)	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๕	ไม่น้อยกว่า ๙๐
สัดส่วนหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ทั้งหมด โดยมีคะแนนการประเมินฯ ดังนี้ (๑) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ คะแนน (๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ คะแนน (ร้อยละต่อปี)	ไม่น้อยกว่า (๑) ๑๐๐ (๒) -	ไม่น้อยกว่า (๑) - (๒) ๘๐	ไม่น้อยกว่า (๑) - (๒) ๑๐๐
คดีทุจริตในภาพรวม (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/๒๕๘๐)	ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐	ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐
คดีทุจริตรายหน่วยงาน - ข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกข่มขู่เรื่องวินัย (ทุจริต) (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/๒๕๘๐) - จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกข่มขู่ว่ากระทำการทุจริต (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/๒๕๘๐)	ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐	ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐
จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/๒๕๘๐)	ลดลงร้อยละ ๕๐	ลดลงร้อยละ ๘๐	ลดลงร้อยละ ๙๐

แนวทางการพัฒนา

- ▶ ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัยทุกระดับ
- ▶ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต เป็นภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน
- ▶ พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
- ▶ ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ
- ▶ ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- ▶ สนับสนุนกลไกและบูรณาการทำงานเพื่อป้องกันการทุจริต
- ▶ สนับสนุนมาตรการการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริต

๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ซึ่งมุ่งเน้นให้ภาครัฐต้องเร่งพัฒนาและปรับตัว เพื่อลดช่องว่างของการปฏิบัติงานให้มีศักยภาพที่เหมาะสมในฐานะที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ บนหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่

(๑) หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

(๒) เป้าหมายที่ ๑ การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้

กลยุทธ์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูล ผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น และตรวจสอบ การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไปประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐ ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน

๒.๑.๓ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๓

๑) แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

เป้าหมาย : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัด :

๑) ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน) โดยในปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ดังนี้

ปี ๒๕๖๖ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๑ คะแนน

ปี ๒๕๖๗ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๑ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๓ คะแนน

ปี ๒๕๖๘ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๘ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๕ คะแนน

ปี ๒๕๖๙ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๕ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๖ คะแนน

ปี ๒๕๗๐ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๑ คะแนน

๒) หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) (เกณฑ์ ๘๕ คะแนนขึ้นไป) โดยในปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ กำหนดค่าเป้าหมายร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ดังนี้

ปี ๒๕๖๖ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๔

ปี ๒๕๖๗ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๔

ปี ๒๕๖๘ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖

ปี ๒๕๖๙ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๓

ปี ๒๕๗๐ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐

แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ :

เป้าหมายที่ ๑ ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

เป้าหมายที่ ๒ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

แนวทางการพัฒนา :

▶ แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยมุ่งเน้นการสร้าง จิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตผ่านหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เน้นการสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมสุจริต โดยใช้นวัตกรรมนำเสนอในรูปแบบที่ทันสมัย รวมทั้ง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตน

และผลประโยชน์ส่วนรวม การไม่ให้ไม่รับสินบน มีความละเอียด ต่อการกระทำความผิด และไม่เพิกเฉยหรือ
อดทนต่อการทุจริต และยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

► แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนามาตรการ
กระบวนการในการป้องปรามการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต สามารถระงับยับยั้งการทุจริต
ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ

๒) แผนปฏิบัติการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ภายใต้บริบทและสภาพแวดล้อมอันเกี่ยวกับการกิจของวุฒิสภาในฐานะที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ
ของประเทศตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ความท้าทายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและกรอบแนวคิด
ในการจัดทำแผนปฏิบัติการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ โดยมุ่งเน้นให้เกิด
การขับเคลื่อนและพัฒนาขีดความสามารถทั้งองค์กร และบุคลากร ให้สามารถรองรับและสนับสนุนบทบาท
ภารกิจของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แผนนโยบายรัฐบาล
กรอบทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) นโยบายของผู้บริหารตลอดจน
ข้อบังคับ กฎหมาย กฎ และระเบียบการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์นำไปสู่การกำหนดประเด็น
ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วิสัยทัศน์ (VISION)

มุ่งสู่องค์กรอัจฉริยะ ในการสนับสนุนภารกิจของวุฒิสภา เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ
และประชาชน

วัฒนธรรม/ค่านิยม

สามัคคีมีวินัย สุจริตโปร่งใส รอบรู้งานสภา มีจิตอาสา มุ่งงานสภาสัมฤทธิ์

พันธกิจ (MISSION)

๑. สนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจด้านนิติบัญญัติตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมาย
๒. ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๓. บริหารจัดการองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูงสู่ความเป็น Smart Digitalization

แผนปฏิบัติการ

เรื่องที่ ๑ พัฒนางานและสร้างการมีส่วนร่วมด้านกฎหมาย และวิชาการ เพื่อสนับสนุนงาน
ด้านนิติบัญญัติ

เรื่องที่ ๒ พัฒนากลไกการสร้างความรู้และการมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เรื่องที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการมุ่งสู่ความเป็น Smart Digitalization

เรื่องที่ ๔ พัฒนาศักยภาพให้มีขีดสมรรถนะสูง มีคุณธรรม มีความสุขและความผูกพัน

๒.๒ หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการ และหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๒.๑ วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

- ๑) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและการลดโอกาสการทุจริต
- ๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร
- ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

๒.๒.๒ กรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยรวม หมายถึง กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่บุคคลทั่วทั้งองค์กรได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการระบุแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือยอมรับได้ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ การควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ

ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (๑๙๔๐) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา ชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

นอกจากหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (1940) ยังมีทฤษฎี Four-Sided Diamond Fraud ของ David T.Wolfe and Dana R. Hermanson (2004) และทฤษฎี GONE Theory ของ Leonard J. Brook (2004) โดยหลักทฤษฎีทั้งสามได้กล่าวถึงสาเหตุจูงใจของพฤติกรรมผู้กระทำความผิดหรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดการทุจริต ตามตารางดังนี้

Triangle Fraud	Four-sided Diamond	Gone Theory
๑. Opportunity	๑. Capability ๒. Opportunity	๑. G-Greed ๒. O-Opportunity
๒. Pressure ๓. Rationalization	๓. Incentive / Motive ๔. Rationalization	๓. N-Need ๔. E-Expectation

กรอบแนวคิดและนิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นราชการใสสะอาดสามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่องการป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือหลักที่สำนักงาน ป.ป.ท. ใช้เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกันสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index: CPI) โดยได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น ๓ ด้าน คือ

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่ด้านการอนุมัติ อนุญาต คือ การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ คือ การใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) หรืออำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

และด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ คือ โครงการที่ได้รับการจัดสรร งบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการ ที่ใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน ๒ กรณี (๑) หน่วยงานใช้โครงการที่หน่วยงาน “ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง มาทำการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณได้” (๒) ในกรณีที่โครงการเป็น โครงการผูกพันหลายปี หน่วยงานต้องคัดเลือกขั้นตอนที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ระดับปานกลาง สูง สูงมาก มากำหนดมาตรการและการดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณนั้น ๆ

ปัจจัยสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑) ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กร ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ขององค์กรที่ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่จริง หากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียน เพื่อเรียนรู้และหาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันการเกิดซ้ำ กฎแฉสำคัญที่ช่วยผลักดันให้องค์กรเติบโต ไม่ใช่ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงการทุจริต แต่คือการทำที่ผู้นำองค์กรต้องทำให้เรื่องของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ

๒) ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

๓) กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการ อย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีตัวแทนผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยง ธรรมด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in) และอาจให้มีผู้แทนจากภายนอก เช่น ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้าน

๔) มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือไม่ได้จริง แต่ไม่ได้ผล และสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๒.๒.๓ การบริหารความเสี่ยงองค์กรตามแนวคิด COSO

การบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยรวมตามแนวคิด COSO มีองค์ประกอบทั้งหมด ๘ ประการ ประกอบด้วย

- Internal Environment หรือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ถือเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบอื่น ๆ ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของค่านิยม จริยธรรม ความสามารถของบุคลากร แนวทาง การบริหารของผู้บริหารฯ ซึ่งสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ดีหรือไม่ดีจะมีผลต่อการควบคุมและการบริหารความเสี่ยง

- **Objective Setting** หรือ การกำหนดวัตถุประสงค์ องค์ประกอบนี้เป็นเรื่องของการกำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงขอบเขตการดำเนินงาน และทำให้สามารถ วิเคราะห์ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ระดับใหญ่ ๆ คือ ระดับองค์กร Entity (Level) และระดับกิจกรรม Activity (Level)

- **Event Identification** หรือ การระบุถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง โดยในองค์ประกอบนี้จะต้องพิจารณาทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่จะส่งผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็น เรื่องของภาวะเศรษฐกิจ ธรรมชาติ การเมือง สังคม การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โครงสร้างขององค์กร บุคลากร กระบวนการ และเทคโนโลยีขององค์กร เป็นต้น

- **Risk Assessment** หรือ การประเมินความเสี่ยง จะทำให้ทราบว่าเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง (จากองค์ประกอบที่แล้ว) จะส่งผลกระทบอย่างไรต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือกิจกรรม โดยจะประเมินในด้านของความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น (Likelihood) และผลกระทบหากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริง (Impact)

- **Risk Response** หรือ การตอบสนองต่อความเสี่ยง ผู้บริหารจะต้องกำหนดว่าจะตอบสนองหรือจัดการต่อความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างไรโดยการตอบสนองความเสี่ยงดังกล่าวอาจจะอยู่ในรูปของการ หลีกเลี่ยง (Avoidance) การลดหรือควบคุม (Reduction) การกระจายหรือถ่ายโอน (Sharing) และการยอมรับ (Acceptance)

- **Control Activities** หรือ กิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน ในการควบคุมที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่าแผนจัดการความเสี่ยง/บริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้นนั้น ได้มีการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินงาน ไว้อย่างชัดเจน

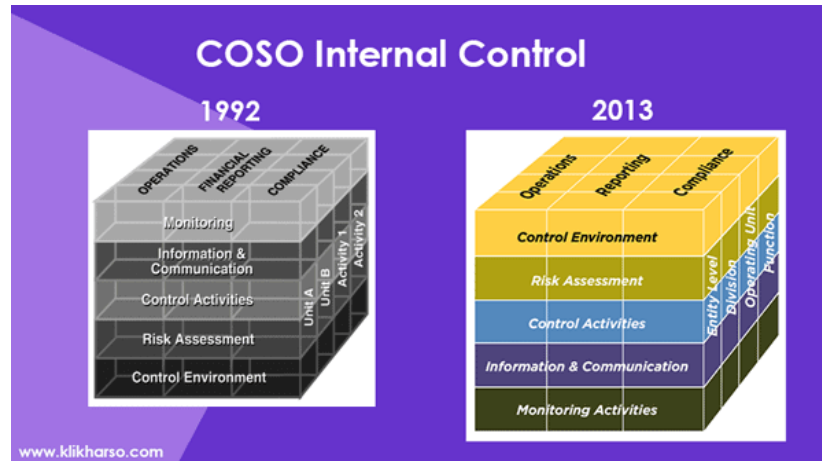
- **Information and Communication** หรือ สารสนเทศและการสื่อสาร เป็นการจัดหรือ กำหนดให้มีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง

- **Monitoring** หรือ การติดตาม หมายถึง กระบวนการในการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการ/บริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๒.๔ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑) **กรอบตามหลักมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013)** โดยกรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับ ติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่อง

ในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ COSO ได้ผลักดันให้กิจการต่าง ๆ ทำการขับเคลื่อน The Three Lines of Defense และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ Internal Control Framework

สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ – องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ การป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบ และหลักการจะต้องมีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้ (Present & Function) ซึ่งจะทำให้การทำงานสอดคล้อง และสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO 2013 องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยง เป็นหลัก

๒) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัต้อยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร
- Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
- Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องกันปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๓) COSO 2017 (COSO ERM 2017) COSO 2017 Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยง องค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไก ในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

๓.๑) องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนด วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๒) Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือกของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๓) Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

๔) Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและระดับความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๕) Information, Communication & Reporting (สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่างๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จการดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

สิ่งที่ COSO พยายามมุ่งเน้นนำเสนอในการปรับปรุงนี้ คือการแสดงให้เห็นว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าผ่านกลยุทธ์และตัวแบบธุรกิจขององค์กรอย่างแท้จริง “Good risk management and internal control are necessary for long term success of all organizations.” – COSO

(บทความจาก TRIS Academy Club Issue4 January 2018, "Organizational Excellence" โดย ดร.สุรเดช จงวรรณศิริ ผู้อำนวยการ สถาบันวิทยาการจัดการ ทริส คอร์ปอเรชั่น)

๓.๒) การบริหารความเสี่ยงขององค์กร หรือ ERM นั้นเป็นแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดแบบเดิมหลายประการที่สำคัญมี ดังนี้

แบบเดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วน ๆ หรือฝ่าย ๆ	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วยโดยแสวงหาโอกาสที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

๓.๓) ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ Anti-bribery Management Systems : ABMS ISO ๓๗๐๐๑ มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อ ปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรงรักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบที่สมเหตุสมผล เหมาะสมเพียงพอเพื่อป้องกันการติดสินบน ที่ครอบคลุมโครงสร้าง STRUCTURE OF ISO ๓๗๐๐๑ STANDARD ประกอบด้วย

๑. Scope ขอบเขต

๒. Normative references การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์

๓. Term and Definitions ข้อกำหนดและคำจำกัดความ

๔. Context of the organization บริบทขององค์กร

๕. Leadership ความเป็นผู้นำ

๖. Planning การวางแผน

๗. Support การสนับสนุน

๘. Operation การทำงาน

๙. Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑๐. Improvement การปรับปรุงในส่วนโครงสร้างของ ISO ๓๗๐๐๑ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้มีหลักการประเมินความเสี่ยงการติดสินบน (Bribery Risk Assessment)

๒.๓ วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๓.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (โดยกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน ป.ป.ท.) มีขั้นตอนหลัก ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงาน เรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix) นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากขั้นตอนที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment) ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ)

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมิน การบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือน เป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากขั้นตอนที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่าย ที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมิกิจกรรม หรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็น ในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริต อยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการจัดทำแบบ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ขั้นตอนที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห้วงระยะเวลาของการรายงานผลขึ้นอยู่กับหน่วยงาน

๒.๓.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (จากคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗, โดยกองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ท.) มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหา จากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือ ไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยง ที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลง ร่วมกันว่าจะนำกระบวนการใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้น ให้หน่วยงานนำกระบวนการนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการนั้น และทำการระบุ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียด เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือ รับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็น จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้วหลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้รับระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วยการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ามีรูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๔ แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

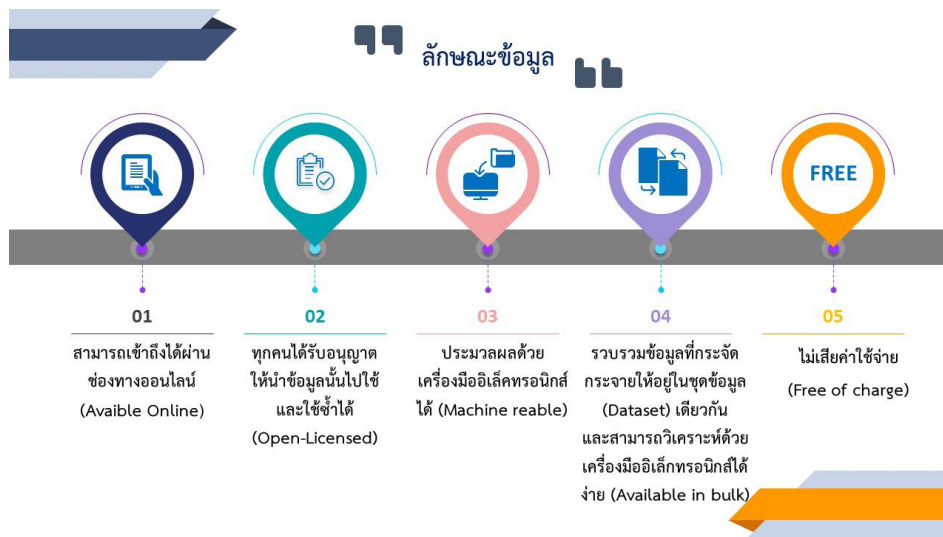
การจัดทำมาตรการเป็นวิธีการออกแบบระบบหรือกระบวนการอย่างเป็นระบบ ซึ่งสิ่งที่ต้องการอันดับแรกของการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต คือ ผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายจะต้องมีวิธีการ (How To) อันประกอบด้วยกระบวนการนำเข้า (Input) เช่น ขั้นตอน กระบวนการ เพื่อให้มาตรการที่ตั้งไว้บรรลุเป้าหมาย หากมีผลลัพธ์เกิดขึ้นมากกว่า ๑ อย่าง ผลลัพธ์นั้นเป็นผลพลอยได้ (By Product) ของมาตรการที่กำหนดไว้ ข้อมูลที่นำมาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ต้องได้มาจากการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามรูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต เสมือนเป็นต้นน้ำ เพื่อนำมาสู่การกำหนดมาตรการได้ตรงจุด เป็นเสมือนกลางน้ำ ส่วนมาตรการที่กำหนดไว้ต้องนำไปสู่การบังคับใช้ ด้วยการกำกับ ติดตาม ประเมินผลเพื่อนำมาทบทวน ในการปรับมาตรการให้สามารถควบคุมความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการที่ดีต้องสามารถตอบสนอง รูปแบบพฤติกรรมของความเสี่ยงที่ค้นพบเป็นเสมือนปลายน้ำ มาตรการต่างๆ ต้องมีการทบทวน ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพราะรูปแบบการทุจริตมีการพัฒนาเปลี่ยนรูปแบบอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน ทั้งนี้ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control) จะมีความสัมพันธ์ ประกอบด้วย ๓ ส่วน ดังนี้

๑) การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control) การระบุมาตรการควบคุม ขั้นตอน ตรวจสอบการทำงานหรือข้อปฏิบัติอะไรที่ใช้ลดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เช่น จัดให้มี Documentation ในการปฏิบัติงาน เช่น (๑) การบันทึกภาพ เสียง ฯลฯ (๒) การใช้เอกสาร การรับรองตนเอง เพื่อควบคุมในขั้นตอนที่ไม่สามารถตรวจสอบได้หรือตรวจสอบได้ยาก หรือไม่สามารถพิสูจน์ได้ (๓) การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบการตรวจสอบ ตรวจสอบ (๔) การกระทบข้อมูล อย่างน้อย ๒ แหล่งข้อมูลให้ตรงกัน (๕) การตรวจนับทางกายภาพจริง (ไม่ตรวจเพียงเอกสารอย่างเดียว) (๖) การใช้ระบบเทคโนโลยีมาสนับสนุน การให้บริการ เพื่อลดการเผชิญหน้า (๗) เปลี่ยน/ปรับ Process (๘) ลดขั้นตอน ลดดุลยพินิจ

๒) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เช่น

๒.๑) การเปิดเผยข้อมูล ข้อมูลเปิดภาครัฐ หมายถึง ข้อมูลของรัฐบาลที่ถูกเปิดเผยผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงนำไปใช้ต่อหรือแจกจ่ายได้โดยปราศจากข้อจำกัดใดๆ (องค์การสหประชาชาติ, ๒๐๑๖) รัฐบาลเปิด คือ วัฒนธรรมการกำกับดูแลที่ส่งเสริมหลักการของความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอันที่จะสนับสนุนประชาธิปไตยโดยรวม (OECD, 2017) และลักษณะของข้อมูลที่เปิดเผย (Open Data) เช่น (๑) ข้อมูลถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ (Complete) (๒) เป็นข้อมูลพื้นฐานไม่ถูกปรุงแต่ง (Primary) (๓) อยู่ในเวลาที่เหมาะสมเพื่อรักษาคุณภาพของข้อมูล (Timely) (๔) สะดวกในการเข้าถึง (Accessible) (๕) สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สามารถประมวลผลได้ (Machine Process able) (๖) ต้องเปิดเผยโดยไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory) (๗) ต้องไม่มีลิขสิทธิ์ (Non-proprietary) (๘) ทุกคนมีสิทธิใช้ข้อมูลได้ (License-free)

คุณลักษณะของข้อมูลเปิด (World Wide Web Foudation, 2015)

๒.๒) การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียก-รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ไม่รับสินบนสินน้ำใจ และไม่เรียกร้องผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน จากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระบวนการงานที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยต้องเป็นมาตรการที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเฉพาะกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แนวปฏิบัติต้องสอดคล้องกับลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ต้องไม่เป็นนโยบาย มาตรการ คู่มือ หรือแนวทางที่ประกาศในภาพรวมของหน่วยงานที่ไม่มีการระบุเฉพาะเจาะจงสำหรับเจ้าหน้าที่ประเภทที่มีความเสี่ยงสูงชัดเจน)

๓) การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control) การออกแบบระบบตรวจเฝ้าระวัง (MONITORING SYSTEM) วงรอบการติดตามผลและ/หรือรอบการสุ่มตรวจสอบ ตรวจสอบอะไร ใครเป็นผู้ตรวจ เป็นระยะตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ/การตรวจแบบไม่แจ้งล่วงหน้า (Surprise check) หรือการวางระบบในการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) การแบ่งแยกหน้าที่เพื่อลดช่องทางการเกิดการทุจริต ตามหลัก ๓-Lines of Denfense ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) เป็นต้น

ส่วนที่ ๓

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำวิธีการประเมินความเสี่ยงในขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอนมาเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการ โดยได้ประยุกต์ใช้แนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักสากล ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) เพื่อให้บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกัน ควบคุม และบรรเทาความผิดพลาดหรือลดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานในอนาคต โดยก่อนทำการประเมินความเสี่ยงได้ทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งได้มีการจำแนกและกำหนดขอบเขตการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๒. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง/การใช้จ่ายงบประมาณ

๓. ด้านการบริหารงานบุคคล/การสร้างวัฒนธรรมสุจริต

ทั้งนี้ สำหรับความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไม่มีภารกิจหรือหน้าที่และอำนาจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

และเมื่อคัดเลือกแล้วได้ทำการคัดเลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นของการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งนำไปสู่การประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Identification)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอนแนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยง โดยในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยง ซึ่งตอนที่ ๑ ได้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเท่านั้น และในการประเมินได้คำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว

จากนั้น จึงได้นำข้อมูลการดำเนินการค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนจากการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องมาทำการระบุความเสี่ยง เพื่อทำการประเมินความเสี่ยง (คัดเลือกกระบวนการ/งานในภารกิจ ที่มีโอกาส/ความเสี่ยง) โดยความเสี่ยงจะประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการควบคุมความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบทางลบต่อองค์กรตามกรอบการประเมินความเสี่ยง มาลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็นความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

ตารางระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
		Know Factor	Unknown Factor
ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
๑	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจการอนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบ ที่เอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		X
๒	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์		X
๓	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการเลื่อนตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม หรือ การโยกย้ายข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม		X
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง/การใช้จ่ายงบประมาณ			
๔	การกำหนดคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมีคุณภาพสูงหรือมูลค่าสูงเกินความจำเป็น ทำให้ไม่เกิดความคุ้มค่าการใช้งบประมาณภาครัฐ		X
๕	การเบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		X
๖	การยกยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย		X
๗	การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง		X
๘	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง		X

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
		Know Factor	Unknown Factor
๙	การเบียดบังเวลา/วัสดุครุภัณฑ์/ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว		X
๑๐	การกำหนดคุณลักษณะ การจัดซื้อจัดจ้าง และการตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้าง ธุรกรรมฯ ไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ตรงตามคุณลักษณะงานที่จัดซื้อจัดจ้างเพียงพอ ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างขาดคุณภาพ		X
๑๑	การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบเพื่อทดแทนของเดิม หมายเหตุ : การจัดซื้อ/การเบิกจ่ายที่มีวงเงินสูงสุดประจำปีงบประมาณ		X
ด้านการบริหารงานบุคคล/การสร้างวัฒนธรรมสุจริต			
๑๒	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากร		X
๑๓	บุคลากรอาจมีการเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาคเนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน		X
๑๔	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	X	
๑๕	การให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรองคู่สัญญา หรือประโยชน์อื่นใดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่		X

๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้นำข้อมูลจากตารางระบุความเสี่ยงในขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยงมาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยง ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร ซึ่งการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	เขียว เข้ม	เหลือง	ส้ม	แดง
ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
๑	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจการอนุมัติหรือยกเว้นระเบียบที่เอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน			X	
๒	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์			X	
๓	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการเลื่อนตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรมหรือการโยกย้ายข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม			X	
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง/การใช้จ่ายงบประมาณ					
๔	การกำหนดคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมีคุณภาพสูงหรือมูลค่าสูงเกินความจำเป็นทำให้เกิดความคุ้มค่าการใช้งบประมาณภาครัฐ			X	
๕	การเบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก			X	
๖	การยกยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย			X	
๗	การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง			X	
๘	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง			X	
๙	การเบียดบังเวลา/วัสดุครุภัณฑ์/ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว			X	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	เขียว เข้ม	เหลือง	ส้ม	แดง
๑๐	การกำหนดคุณลักษณะ การจัดซื้อจัดจ้าง และการตรวจรับ การจัดซื้อจัดจ้าง กรรมการฯ ไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ตรงตามคุณลักษณะงานที่จัดซื้อจัดจ้างเพียงพอ ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างขาดคุณภาพ			X	
๑๑	การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ เพื่อทดแทนของเดิม หมายเหตุ : การจัดซื้อ/การเบิกจ่ายที่มีวงเงินสูงสุดประจำปีงบประมาณ		X		
ด้านการบริหารงานบุคคล/การสร้างวัฒนธรรมสุจริต					
๑๒	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหาร ทรัพยากร			X	
๑๓	บุคลากรอาจมีการเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ ส่วนตัว				X
๑๔	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ				X
๑๕	การให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรองคู่สัญญา หรือประโยชน์อื่นใดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ จากการปฏิบัติหน้าที่			X	

หมายเหตุ ความหมายของสถานะโอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) ตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ หรือเป็นเหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิด (ไม่เกิดขึ้นเลย)
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาบอกระยะในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้ หรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)

- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ หรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นสูง (ร้อยละ ๕)
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ หรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นสูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)

๓.๓ เมทริกส์ระดับของความเสี่ยง (Risk level matrix)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำโอกาส/ความเสี่ยง ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึง ความเสี่ยงระดับสูงมากที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากตารางแสดงสถานะความเสี่ยง ในขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการ ให้ค่าระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๑. ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือ ขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยง ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๒. ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	ระดับ ความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง		ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่า ความเสี่ยง รวม จำเป็น X รุนแรง
		ขั้นตอน หลัก	ขั้นตอน รอง	๑	๒	๓	
		MUST	SHOULD				
ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ							
๑	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจ การอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบที่เอื้อประโยชน์ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		ค่าควรเป็น ๑			X	๓
๒	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ผลประโยชน์จากการให้บริการ		ค่าควรเป็น ๑	X			๑
๓	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการเลื่อน ตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรมหรือการโยกย้าย ข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง/การใช้จ่ายงบประมาณ							
๔	การกำหนดคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับคุณลักษณะของสินค้า หรือบริการของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมีคุณภาพสูงหรือมูลค่าสูงเกินความจำเป็น ทำให้เกิดความคุ้มค่าการใช้งบประมาณภาครัฐ	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๕	การเบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๖	การยกยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสาร ในการเบิกจ่าย	ค่าควรเป็น ๒				X	๖
๗	การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง		ค่าควรเป็น ๑	X			๑
๘	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง		ค่าควรเป็น ๑		X		๒

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	ระดับ ความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง		ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่า ความเสี่ยง รวม จำเป็น X รุนแรง
		ขั้นตอน หลัก MUST	ขั้นตอน รอง SHOULD	๑	๒	๓	
๙	การเบียดบังเวลา/วัสดุครุภัณฑ์/ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๑๐	การกำหนดคุณลักษณะการจัดซื้อจัดจ้าง และการตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้าง ธุรกรรมฯ ไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ตรงตามคุณลักษณะงานที่จัดซื้อจัดจ้างเพียงพอ ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างขาดคุณภาพ	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
ด้านการบริหารงานบุคคล/การสร้างวัฒนธรรมสุจริต							
๑๑	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากร	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๑๒	บุคลากรอาจมีการเลือกปฏิบัติในการให้บริการ แก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงาน วุฒิสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน	ค่าควรเป็น ๓			X		๖
๑๓	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุมระหว่าง ประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	ค่าควรเป็น ๓				X	๙
๑๔	การให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรองคู่สัญญา หรือประโยชน์อื่นใดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่	ค่าควรเป็น ๒			X		๔

๓.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ ในขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวกับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) ซึ่งเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ และการประเมินการควบคุมความเสี่ยงจะแบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
อ่อน จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงข้างต้น ได้จำแนกระดับความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ออกเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง โดยสามารถสรุปข้อมูลการประเมินการควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวกับสินบน ดังนี้

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
๑. การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบที่เอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๓	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๒. การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์จากการให้บริการ ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๑	อ่อน	ค่อนข้างต่ำ	-	-
๓. การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการเลื่อนตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรมหรือการโยกย้ายข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๑	พอใช้	-	ปานกลาง	-
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง/การใช้จ่ายงบประมาณ				
๔. การกำหนดคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมีคุณภาพสูงหรือมูลค่าสูงเกินความจำเป็น ทำให้ไม่เกิดความคุ้มค่าการใช้งบประมาณภาครัฐ ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๒	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-
๕. การเบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๔	อ่อน	-	-	ค่อนข้างสูง
๖. การยกยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๖	พอใช้	-	-	ค่อนข้างสูง
๗. การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๑	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๘. การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง ในการจัดซื้อจัดจ้าง ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๒	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-
๙. การเบียดบังเวลา/วัสดุครุภัณฑ์/ทรัพย์สิน ของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๔	อ่อน	-	-	ค่อนข้างสูง
๑๐. การกำหนดคุณลักษณะการจัดซื้อจัดจ้าง และการตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้าง กรรมการฯ ไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ตรงตามคุณลักษณะงานที่จัดซื้อจัดจ้าง เพียงพอ ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างขาดคุณภาพ ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๒	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-
ด้านการบริหารงานบุคคล/การสร้างวัฒนธรรมสุจริต				
๑๑. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากร ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากร ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๔	พอใช้	-	ปานกลาง	-
๑๒. บุคลากรอาจมีการเลือกปฏิบัติในการ ให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือ ผลประโยชน์ส่วนตน ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๖	อ่อน	-	-	สูง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑๓. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกากฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๙	พอใช้	-	-	ค่อนข้างสูง
๑๔. การให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรอง คู่สัญญา หรือประโยชน์อื่นใดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๔	อ่อน	-	ปานกลาง	-

หมายเหตุ ๑. นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวกับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงที่เกี่ยวกับสินบนมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๒. ระดับค่าการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

- สูง = ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการแก้ไขความเสี่ยงทันที
- ค่อนข้างสูง = ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป

- ปานกลาง = ระดับที่ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนไปในระดับที่ยอมรับไม่ได้

- ค่อนข้างต่ำ = ระดับที่ยอมรับความเสี่ยงได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง และไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓.๕ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment จากตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ที่ค่าความเสี่ยงอยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง และปานกลาง มาทำการกำหนดวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงตามลำดับความรุนแรง เพื่อกำหนดเป็นมาตรการ/วิธีการในการควบคุมความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ตารางวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ที่	เหตุการณ์หรือรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยง	ระดับการควบคุมความเสี่ยง	วิธีการในการควบคุมความเสี่ยงประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
๑	การเลื่อนตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม หรือการโยกย้ายข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม	ปานกลาง	๑. พัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๒. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยและโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาพร้อมกรณีตัวอย่าง
๒	เบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	ค่อนข้างสูง	๓. พัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ข้อเท็จจริงในงานที่ปฏิบัติ เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓	ยักยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย	ค่อนข้างสูง	๔. เสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลทีมงานเพื่อยกระดับความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ๕. ถอดบทเรียนการขับเคลื่อนองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อสร้างประสิทธิผลและแนวปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
๔	ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารทรัพยากร	ปานกลาง	๖. พัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต ๗. แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน ๘. ขยายเครือข่ายคุณธรรมและส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม
๕	การเบียดบังเวลา/วัสดุครุภัณฑ์/ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว	ค่อนข้างสูง	๙. บูรณาการองค์กรต้นแบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๐. จัดทำสื่อรณรงค์ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ที่	เหตุการณ์หรือรูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยง	ระดับการควบคุม ความเสี่ยง	วิธีการในการควบคุมความเสี่ยง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
๖	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการ แก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิก รัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือ ผลประโยชน์ส่วนตน	สูง	๑๑. สำนักรวบรวมพึงพอใจในการให้บริการ เพื่อนำผล การสำรวจ มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน หรือการให้บริการ ๑๒. ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการยกระดับ การขับเคลื่อนมาตรฐานองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริต
๗	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้ การเบิกจ่ายงบประมาณ ที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	ค่อนข้างสูง	๑๓. คัดเลือกบุคลากรผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและสำนัก ที่มีผลงานด้านการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใสของสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา ๑๔. การผสมพลัง STRONG STRONGER STRONGEST สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ๑๕. เผยข้อมูลสาธารณะที่เป็นปัจจุบัน บนเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๑๖. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการให้บริการ โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกการลดขั้นตอน และระยะเวลาการปฏิบัติงาน
๘	มีการให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรองคู่สัญญา หรือประโยชน์อื่นใดในโอกาส ต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์	ปานกลาง	

ส่วนที่ ๔

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๔.๑ การขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริตสู่การปฏิบัติ

จากการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง การหาค่าความเสี่ยงรวม การประเมินการควบคุมความเสี่ยง และการกำหนดเป็นมาตรการ/วิธีการในการควบคุมความเสี่ยงตามที่ปรากฏตามส่วนที่ ๓ แล้ว ซึ่งได้นำข้อมูลสำคัญมากำหนดเป็นมาตรการในการป้องกันการทุจริต หรือส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาลที่ครอบคลุมภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในฐานะหน่วยงานของรัฐถือเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการป้องกันการทุจริตให้ประสบผลสำเร็จ และสร้างบุคลากรที่มีทัศนคติ ไม่ยอม ไม่ทน และไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตในทุกรูปแบบ จึงได้ดำเนินการให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้โดยการนำมาตรการ/วิธีการในการควบคุมความเสี่ยงมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันการทุจริต หรือส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งได้มีการศึกษาวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และแผนปฏิรูปราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ตลอดจนรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่ถือเป็นข้อมูลสำคัญที่ได้นำมาวิเคราะห์ และใช้เป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

อนึ่ง จากการศึกษาวิเคราะห์แผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ควรยังคงมุ่งเน้นในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างการรับรู้และสร้างทัศนคติของบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในทุกระดับเกี่ยวกับการไม่ยอมรับการทุจริต เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตขึ้นภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นอกจากนี้ ยังควรกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนผลสำเร็จของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว ให้เห็นถึงความก้าวหน้าและพัฒนาก้าวหน้าทางทัศนคติของบุคลากร โดยมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับ ไม่ยอมทน และไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตที่เกิดขึ้นภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงกำหนดรายละเอียดแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๔.๒ แนวทางการดำเนินการ

๑. การเสริมสร้างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต หรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล
๒. การกำหนดมาตรการหรือส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาลในการป้องกันการทุจริตภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๔.๓ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างส่งเสริมการรับรู้ และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการไม่ยอมรับ ไม่ทน และไม่นิ่งเฉย ต่อการทุจริต หรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาลให้กับบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๒. เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตหรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล ภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๓. เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการป้องกันการทุจริต หรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล ให้ประสบความสำเร็จ และสร้างบุคลากรที่มีทัศนคติ ไม่ยอม ไม่ทน และไม่นิ่งเฉย ต่อการทุจริตในทุกรูปแบบ

๔.๔ เกณฑ์การประเมิน

การประเมินความสำเร็จ ให้พิจารณาความก้าวหน้าในการดำเนินงานหรือการบรรลุเป้าหมาย ของโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดในแผน โดยจะประเมินผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ระดับ คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๗๐
๒	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๗๕
๓	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๘๐
๔	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๘๕
๕	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๙๐

๔.๕ โครงการ/กิจกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำแนวทางการป้องกันการทุจริต จากการประเมินความเสี่ยงสู่การปฏิบัติในรูปของโครงการ/กิจกรรม จำนวน ๑๘ โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการดำเนินการ ๑ : การเสริมสร้างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต หรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล		
๑	โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยและโทษทางวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ	สำนักบริหารงานกลาง

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๒	โครงการพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ข้อเท็จจริงในงานที่ปฏิบัติ เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ	สำนักการคลังและงบประมาณ
๓	โครงการเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลทีมงานเพื่อยกระดับความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๔	โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๕	โครงการพัฒนาการจัดทำสื่อรณรงค์ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
แนวทางการดำเนินการ ๒ : การกำหนดมาตรการหรือส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล ในการป้องกันการทุจริตภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา		
๖	โครงการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	สำนักบริหารงานกลาง
๗	โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อสร้างประสิทธิผลและแนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นเลิศ (Best Practice)	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๘	โครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๙	โครงการขยายเครือข่ายคุณธรรมและส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๑๐	โครงการบูรณาการองค์กรต้นแบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๑๑	โครงการคัดเลือกบุคลากรผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและสำนักที่มีผลงานด้านการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๑๒	โครงการผสมพลัง STRONG STRONGER STRONGEST สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๑๓	กิจกรรมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนักนโยบายและแผน (ผู้รายงาน) และ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑๔	กิจกรรมการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการเพื่อนำผลการสำรวจมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ	สำนักนโยบายและแผน
๑๕	กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการให้บริการ โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน	ทุกสำนัก
๑๖	กิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการยกระดับการขับเคลื่อนมาตรฐานองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริต	ทุกสำนัก

๔.๖ รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการดำเนินการ ๑ : การเสริมสร้างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต			
๑	โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยและโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการทางวินัย การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากร รวมทั้งกฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ๒. เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมาย ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และพัฒนาศักยภาพ การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ๓. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และเป็นการป้องกันมิให้เกิด การกระทำผิดวินัย ๔. เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติราชการ เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ๑. มีการจัดกิจกรรมชี้แจง อภิปราย เพื่อให้บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการทางวินัย จริยธรรม รวมทั้งกฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง ๒. มีการจัดกิจกรรมชี้แจง อภิปราย เพื่อให้บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑ ครั้ง ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๙๐ ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวินัยและการดำเนินการทางวินัย หลักเกณฑ์และ วิธีการดำเนินการทางวินัย รวมทั้งกฎหมาย กฎ และระเบียบ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูล ข่าวสารของราชการ กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน จำนวน ๑๐๘ คน และบุคลากรกลุ่มงานวินัยและเสริมสร้างงานวินัย จำนวน ๗ คน รวมจำนวน ๑๑๕ คน พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนัก บริหารงาน กลาง

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๔๒,๐๐๐ บาท	
๒	โครงการพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ข้อเท็จจริงในงานที่ปฏิบัติ เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ ในการแยกประเด็นการขออนุมัติเบิกจ่ายให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจที่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง ๒. เพื่อซักซ้อมทำความเข้าใจในแนวทางการเบิกจ่ายเงิน รวมถึงกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวกับงานด้านการคลัง ให้กับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง ๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยสะท้อนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการคลัง เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๙๐ ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจต่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่สะท้อนสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการคลัง ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๕ ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการเบิกจ่ายเงินที่ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง กลุ่มเป้าหมาย : ข้าราชการรัฐสภาสามัญ และพนักงานราชการ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๑๐๐ คน พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๓๐,๐๐๐ บาท	สำนักการคลังและงบประมาณ
๓	โครงการเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลทีมงานเพื่อยกระดับความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ	วัตถุประสงค์ : เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและหลักธรรมทางศาสนา เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลทีมงานเพื่อยกระดับความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๕ ของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่เข้าร่วมโครงการได้นำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๑๒๐ คน พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗ - พฤษภาคม ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๖๕,๐๐๐ บาท	
๔	โครงการแลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อการ ยกระดับการ ขับเคลื่อนองค์กร คุณธรรมต้น แบบอย่างยั่งยืน	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนองค์กร ด้านคุณธรรม ความโปร่งใสและการต่อต้านการทุจริต ๒. เพื่อสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายคุณธรรม ในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๕ ของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ได้เข้าร่วมโครงการได้นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๗๐ คน พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนมกราคม - กรกฎาคม ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๒๖,๐๐๐ บาท	สำนักพัฒนา ทรัพยากรบุคคล
๕	โครงการพัฒนาการ จัดทำสื่อรณรงค์ ด้านคุณธรรมและ ความโปร่งใสของ สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการจัดสื่อด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ๒. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีทักษะและความสามารถในการผลิตสื่อ เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต	สำนักพัฒนา ทรัพยากรบุคคล

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๕ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสื่อรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนัก/กลุ่ม กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๔๐ คน พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๑๔,๐๐๐ บาท	
แนวทางการดำเนินการ ๒ : การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา			
๖	โครงการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้เข้าร่วม “กิจกรรมการศึกษาดูงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล” ได้ศึกษาดูงานและเรียนรู้แนวทางการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เป็นเลิศ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นในการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลลัพธ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัด “กิจกรรมการศึกษาดูงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล” จำนวน ๑ ครั้ง ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ๑. ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วม “กิจกรรมการศึกษาดูงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล” มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการ ๒. ผู้เข้าร่วมสามารถกำหนดแผนงานบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ อย่างน้อย ๑ โครงการ/กิจกรรม กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหารที่ควบคุมกำกับดูแลสำนักบริหารงานกลาง	สำนักบริหารงานกลาง

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		และสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง และสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และข้าราชการรัฐสภาสามัญสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล สังกัดสำนักบริหารงานกลาง และสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ระยะเวลาดำเนินการ : พฤศจิกายน ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๒๕,๐๐๐ บาท	
๗	โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อสร้างประสิทธิผลและแนวปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อสร้างเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และร่วมกันสร้างองค์ความรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ๒. เพื่อสนับสนุนการสร้างฐานข้อมูลด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อเผยแพร่ในศูนย์การเรียนรู้ดิจิทัลด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมายได้เข้าร่วมโครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อสร้างประสิทธิผลและแนวปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อการขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ตัวชี้วัดผลลัพธ์ หน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๑๙ หน่วยงาน ได้จัดทำองค์ความรู้ที่ได้รับการถอดบทเรียนในการขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใสและนำเผยแพร่ในศูนย์การเรียนรู้ดิจิทัลด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หน่วยงานละ ๑ องค์ความรู้ กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๑๕๐ คน พื้นที่ดำเนินการ : ภายในกรุงเทพมหานคร ระยะเวลาดำเนินการ : พฤศจิกายน ๒๕๖๗ – มีนาคม ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๑๐,๐๐๐ บาท	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๘	โครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อเสริมสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ๒. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบความคิดด้านคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใส การปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมและจิตสำนึก การเป็นข้าราชการที่ดี และตระหนักถึงภัยของการทุจริต ประพจน์มิชอบ เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต มีหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต จำนวน ๑ หลักสูตร ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๕ ของบุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่เข้าเรียนรู้ตามหลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับจากการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์การทดสอบความรู้ความเข้าใจที่กำหนด กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มเป้าหมายหลัก : บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทุกระดับ โดยเริ่มจากระดับปฏิบัติการและปฏิบัติงานแล้วจึงเลื่อนระดับการเข้าอบรมในปีงบประมาณถัดไป กลุ่มเป้าหมายรอง : บุคลากรภาครัฐของหน่วยงานอื่น พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หรือหน่วยงานภายนอก ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๕๐,๐๐๐ บาท	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๙	โครงการขยายเครือข่ายคุณธรรมและส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม	วัตถุประสงค์ : ๒.๑ เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างการมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ส่งเสริมคุณธรรมสู่สังคมไทย ๒.๒ เพื่อสร้างความร่วมมือและขยายเครือข่ายคุณธรรมในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรได้เข้าร่วมโครงการขยายเครือข่ายคุณธรรมและส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม ตัวชี้วัดผลลัพธ์ สำนัก/กลุ่มที่ได้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถขยายเครือข่ายคุณธรรมได้ จำนวนสำนัก/กลุ่มละ ๑ เครือข่าย กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๑๐๐ คน ประกอบด้วย ๑) บุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๒) คณะทำงาน STRONG ประจำสำนัก ๓) ผู้แทนสำนักที่ได้รับรางวัลสำนักที่มีผลงานการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใส พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๗ งบประมาณ : ๔๐,๐๐๐ บาท	
๑๐	โครงการบูรณาการองค์กรต้นแบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	วัตถุประสงค์ : เพื่อบูรณาการองค์ความรู้และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกได้ศึกษาหรือยึดถือเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการองค์กรสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อนำไปขยายผลทั้งภายในและภายนอกองค์กรต่อไป เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมายได้เข้าร่วมโครงการบูรณาการองค์กรต้นแบบเพื่อการพัฒนาองค์กรสู่องค์กรต้นแบบ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีการเผยแพร่ขยายผลองค์ความรู้และแนวทางการพัฒนาองค์กรสู่องค์กรต้นแบบนำไปสู่การปฏิบัติกับหน่วยงานเครือข่ายภายในอย่างน้อย ๑ เครือข่าย กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๒๕๐ คน ประกอบด้วย ๑) บุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๒) หน่วยงานที่ได้รับคัดเลือกเป็นสำนักที่มีผลงานส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ๓. ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๔๐,๐๐๐ บาท	
๑๑	โครงการคัดเลือกบุคลากรผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและสำนักที่มีผลงานด้านการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจให้แก่บุคลากรที่ประพฤติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ๒. เพื่อสนับสนุนให้เกิดหน่วยงานแบบอย่างในการส่งเสริมและยึดมั่นในประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาอย่างเข้มแข็ง เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาส่งบุคลากรและผลงานเข้าร่วมกิจกรรมคัดเลือกข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๕ ของบุคลากรที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น มีขวัญกำลังใจในการประพฤติปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและหน่วยงานที่ได้รับรางวัลมีการประกาศเจตนารมณ์ในการยึดมั่นการส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าร่วมการคัดเลือกเป็นข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น จำนวน ๓๘ คน พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๑๕๐,๐๐๐ บาท	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๑๒	โครงการผสมพลัง STRONG STRONGER STRONGEST สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อเสริมสร้างการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ๒. เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสตระหนักถึงภัยของการทุจริตประพฤติมิชอบ และรณรงค์ส่งเสริมให้ปฏิบัติตามวัฒนธรรมสุจริต เป้าหมาย :	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๙๐ ของบุคลากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามวัฒนธรรมสุจริต ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ค่าคะแนนการประเมิน ITA ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐ คะแนน กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๕๐๐ คน พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หรือ หน่วยงานภายนอก ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๘ งบประมาณ : ๑๐๐,๐๐๐ บาท	
๑๓	กิจกรรมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา - การเปิดเผยข้อมูล (ข้อมูลพื้นฐาน การบริหารงาน การบริหารเงินงบประมาณ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการส่งเสริมความโปร่งใส) - การป้องกันการทุจริต (การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต)	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๒. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันตามเกณฑ์ที่กำหนดบนเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้สาธารณะชนได้รับทราบ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ๑. มีการรายงานผลการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานฯ จำนวน ๑ ฉบับ ๒. ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานฯ (OIT) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรภายใน บุคลากรภายนอก ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : มกราคม – กันยายน ๒๕๖๗ งบประมาณ : ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักนโยบายและแผน (ผู้รายงาน) และ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๑๔	กิจกรรมการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการเพื่อนำผลการสำรวจ	วัตถุประสงค์ : เพื่อเป็นการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ เป้าหมาย :	สำนักนโยบายและแผน

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ	ตัวชี้วัดผลผลิต การประเมินผลการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ มีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ กลุ่มเป้าหมาย : ผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘ งบประมาณ : ไม่ใช้งบประมาณ	
๑๕	กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการให้บริการ โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวก ลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน - จัดทำ/ทบทวน/เผยแพร่คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ทุกสำนัก) - จัดทำ/ทบทวนคู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการผู้รับบริการภายนอก (เฉพาะสำนักที่มีภารกิจสำคัญให้บริการผู้รับบริการภายนอก)	วัตถุประสงค์ : เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการของบุคลากรภายในหน่วยงาน เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ๑. มีคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ๒. คู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการผู้รับบริการภายนอก ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ๑. มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ๒. ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานฯ (IT และ EIT) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ กลุ่มเป้าหมาย : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : ธันวาคม ๒๕๖๗ – มีนาคม ๒๕๖๘ งบประมาณ : ไม่ใช้งบประมาณ	ทุกสำนัก
๑๖	กิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการยกระดับการขับเคลื่อนมาตรฐานองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมความ	วัตถุประสงค์ : เพื่อควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการและบุคลากรภายในหน่วยงานให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ และแนวทางการป้องกันการทุจริตที่กำหนด เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ๑. มีการประกาศเจตนารมณ์ของผู้บริหารสูงสุด	ทุกสำนัก

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โปร่งใสและการป้องกันการทุจริต - การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน/เจตนารมณ์ No Gift Policy - การสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy	๒. มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของผู้บริหารทุกคน ๓. มีการสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ๑. มีการเผยแพร่เจตนารมณ์ไปยังบุคคล หรือหน่วยงาน และสังคมหรือสาธารณะชน ๒. มีการเผยแพร่รายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy และหรือรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยา กลุ่มเป้าหมาย : เลขาธิการวุฒิสภา ผู้บริหาร และบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : พฤศจิกายน ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘ งบประมาณ : ไม่ใช้งบประมาณ	

ส่วนที่ ๕

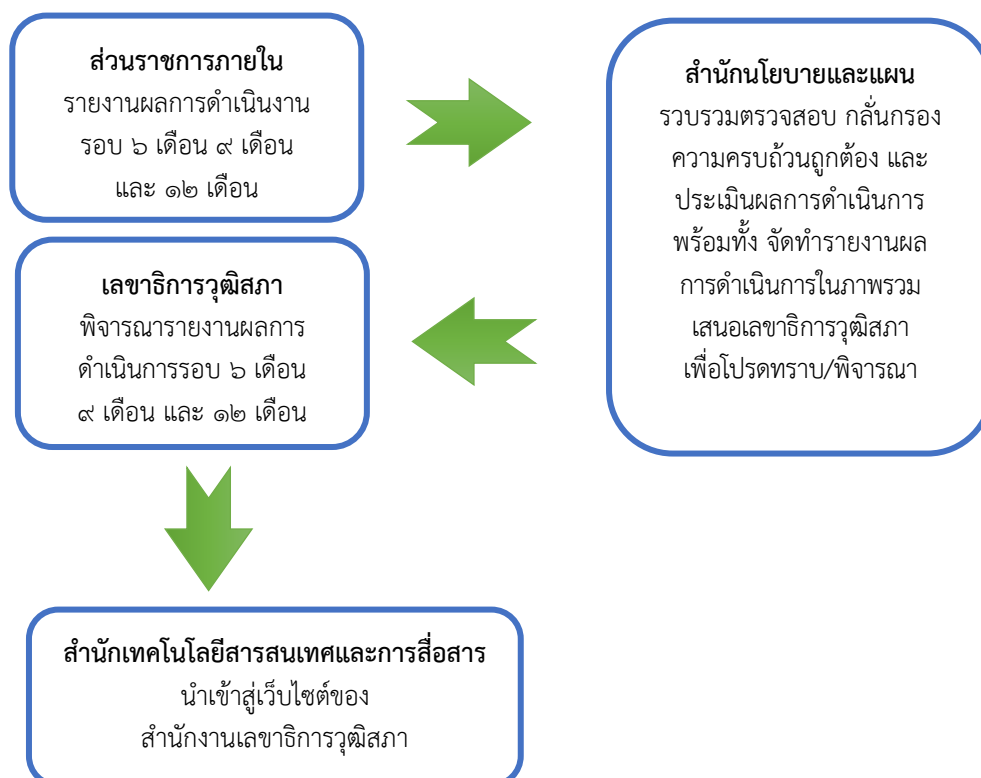
การติดตามประเมินผลการดำเนินการและการจัดทำรายงาน

การติดตามประเมินผลการดำเนินการและการจัดทำรายงาน

๕.๑ การรายงานประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ๑) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รอบ ๖ เดือน
- ๒) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รอบ ๙ เดือน
- ๓) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รอบ ๑๒ เดือน

ทั้งนี้ ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการและรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ต่อสำนักนโยบายและแผนให้ดำเนินการตรวจสอบ กลั่นกรองความครบถ้วนถูกต้อง และประเมินผลการดำเนินการ พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินการในภาพรวมเสนอเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อโปรดพิจารณา ซึ่งหากปรากฏผลเป็นประการใดหรือมีข้อเสนอแนะอย่างไร จะแจ้งให้ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้รับทราบและหรือแจ้งไปยังสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนำเข้าสู่เว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต่อไป แสดงดังนี้

๕.๒ แบบรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกัน
การทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ดังนี้

๑) แบบรายงานการติดตามสถานะและผลการดำเนินงาน

รายงานสถานะผลการดำเนินงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่.....	
หน่วยงานที่ประเมิน (สำนัก)	
ชื่อความเสี่ยง/โครงการ/ กิจกรรม	
โอกาส/ความเสี่ยง	สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิดให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง/ไม่เคยเกิดขึ้น สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ ต้องมีกิจกรรมเพิ่มเติม
สถานะของการดำเนินการ การจัดการความเสี่ยง/ โครงการ/กิจกรรม	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้างแต่ยังไม่ครบถ้วน/เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ ดำเนินการแล้วเสร็จ ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม (ระบุรายละเอียดการขอปรับตามแบบการเสนอขอปรับปรุง) ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	การดำเนินงาน..... งบประมาณรับจัดสรร.....เบิกจ่าย..... ผลผลิต..... ผลลัพธ์.....

๒) แบบการเสนอขอปรับปรุงโครงการ/กิจกรรม

หน่วยงานที่เสนอขอ		
วันที่เสนอขอ		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก		
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑. ๒. ๓.	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่

๔) ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๑. (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ต้องมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยง (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกัน เพิ่มเติม

๒. (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยง (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกัน เพิ่มเติม

๓. (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยง (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกัน เพิ่มเติม (ถ้ามี)

๕) ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยง (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง

๖) แบบรายงานการรับของขวัญและของกำนัลหรือประโยชน์อื่นใดตามนโยบาย No Gift Policy
หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่.....

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กร
/ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน/คณะกรรมการ ป.ป.ช./ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา)

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ขอรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ
เป็นเงินได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ได้รับเมื่อวันที่.....เวลา.....

ได้รับเนื่องจากกรณี.....

สถานที่รับ.....

ชื่อ - นามสกุล ของผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

ที่อยู่.....

มีความเกี่ยวข้องเป็น.....

รายละเอียดและมูลค่าโดยประมาณของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
และแนบรูปถ่ายทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับประโยชน์อื่นใดมาพร้อมนี้ด้วย

เหตุผล หรือความจำเป็นที่จะต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

/อนุญาต...

- ☐ **อนุญาต** เนื่องจากมีเหตุผล และความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล โดยสมควรรับไว้เป็นทรัพย์สินหรือสิทธิส่วนบุคคล
- ☐ **ไม่อนุญาต** โดยให้ส่งคืนแก่ผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

ลงชื่อ.....
ตำแหน่ง.....
วันที่.....

คำเตือน เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๗) แบบการประเมินความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม

ประเด็น/ แนวทาง	ชื่อโครงการ	ความสำเร็จ กิจกรรม (ก)	ความสำเร็จ ของผลผลิต (ข)	ความสำเร็จ ของผลลัพธ์ (ค)	รวม [(ก×๐.๕๐) + (ข×๐.๒๕) + (ค×๐.๒๕)]	ผู้รับผิดชอบ
		น้ำหนัก ๐.๕๐	น้ำหนัก ๐.๒๕	น้ำหนัก ๐.๒๕	น้ำหนัก ๑.๐๐	
การเสริมสร้าง ความรู้ และทัศนคติ เกี่ยวกับ การป้องกัน การทุจริต	๑. โครงการ/กิจกรรม.....					สำนัก
	๒. โครงการ/กิจกรรม.....					สำนัก
การกำหนด มาตรการ ในการ ป้องกัน การทุจริต ภายใน สำนักงาน เลขาธิการ วุฒิสภา	๓. โครงการ/กิจกรรม.....					สำนัก
	๔. โครงการ/กิจกรรม.....					สำนัก
เฉลี่ยร้อยละ					 %	

NO **GIFT**

ไม่ให้ ไม่รับ